

CERKVENI GLASBENIK.

Organ Cecilijinega društva v Ljubljani.

Izhaja po enkrat na mesec in velja za celo leto z muzikalno prilogo vred 4 krone,
za ude Cecilijinega društva in za cerkve ljubljanske škofije 3 krone.

Uredništvo Pred Škofijo št. 12, upravništvo v Marijanišču.

Prospekt

cerkvenoglasbenega oddelka na c. k. akademiji za glasbo in prikazujočo umetnost na Dunaju.¹⁾

Na c. k. akademiji za glasbo in prikazujočo umetnost, se bode ustanovil meseca septembra 1910 nov oddelak za katoliško cerkveno glasbo, ki ima nalogo, vzgojiti teoretično in praktično popolnoma izšolanih dirigentov in organistov in delovati za povzdigo in pospeševanje cerkvene glasbe v zmislu načel in načrtov, ki se nahajajo v Motuproprio Nj. Svetosti papeža Pija X. z dne 22. novembra 1903.

Vsled blagohotnega privoljenja samostana v Klosterneurgu je stopila cerkev in deška pevska šola v zvezo z novoustanovljenim cerkvenoglasbenim zavodom, ker je predstojništvo samostana prepustilo novemu zavodu primerne prostore v slikovitem starem delu znamenitega, po svojih umetnostnih zakladih slovečega samostana. Klosterneurg, ustanova mejnega grofa Leopolda Svetega, ima vsled svoje ugodne lege na Dunavu, na obronkih Golovea, jako zdravo ozračje. Samostan je oddaljen tri minute od železnične postaje v Klosterneurg-Kierlingu, z dunajsko mestno železnico (Donaukanallinie, s prometno zvezo vsake pol ure) se tja dospè v 30 minutah.

Samostan, v svojem novem oddelku delo italijanskega arhitekta Donato Allio, ima bogato zakladnico, zanimiv muzej in veliko knjižnico (1250 rokopisov, 1500 inkunabulov, okrog 80.000 zvezkov); poleg samostanske cerkve s kapelo sv. Leopolda, kjer je občudovanja vredni verdunski oltar iz 12. stoletja, je znamenito križno hodišče. S samostanske terase uživaš najlepši razgled po podonavskem svetu, po korneuburškem zalivu, proti severu do gradu Kreuzenstein, proti vzhodu do Bisamberga in Marchfelda. Prelepa okolica s prijaznimi letovišči vabi na razne izlete po bližjih ali daljih razrastkih Dunajskega lesa. Leopoldov hrib in Golovec, Hermannskogel,

¹⁾ Ta prospekt, ki nam ga je poslal na ogled preč. knezškof. ordinariat ljubljanski, objavljamo svojim čitateljem v slovenskem prevodu, ker mislimo, da se utegne marsikdo zanj zanimati. (Ured.)

Weidling in Kierling, vse lahko dosežeš na svojih izprehodih. Naprej po Donavi na Franca Jožefa železnici pa je Kritzensdorf in Greifenstein z razvalino jedneakega imena. Tako je oskrbljeno tudi za zabavo in okrepčilo ob dnevih, pouka prostih.

Učne moči.

Voditelj: prof. Vincencij Goller, za cerkveno petje in vokalno kompozicijo, za literaturo, pouk v harmoniju, v igranju partitur i. dr.

Učitelj: prof. Makso Springer, za gregorijanski koral, spremljanje koral, kontrapunkt, splošen pouk v kompoziciji, pouk v igranju na orglah in orgelski kompoziciji.

Za druge tvarine so pridobljene znamenite učne moči, ki se bodo njih imena skoro objavila.

Učni načrt.

Cerkvenoglasbeni odderek obsega dva letnika in namerja nadaljnjo izobrazbo glasbenikov, ki so se že kaj učili (laikov in klerikov), da se pripravijo za svojo bodočo službo kot dirigenti ali organisti.

Predmeti so:

I. letnik: Teorija liturgije. Estetika in zgodovina cerkvene glasbe. Splošna zgodovina glasbe (1. tečaj). Teorija gregorijanskega koral v zvezi z vajami. Metodika pevskega pouka. Praktične vaje v eno- in večglasnem cerkvenem petju. Elementi koralnega spremljanja. Spremljanje cerkvenih pesmi. Kontrapunkt. Cerkevno orglanje (1. tečaj). Igra na harmonij. Orglarstvo. Latinski cerkveni jezik.

Pouk v klavirju za one, ki še ne znajo zadosti.

Pouk v violini, za učence, ki ne igrajo nikakega godala.

Vežbanje glasu za tiste, ki so v tem predmetu manj poučeni.

Akustika.

II. letnik: Cerkevni predpisi glede na cerkevno glasbo in njih praktično izvajanje. Praksa koralnega petja. Splošna zgodovina glasbe (2. tečaj). Poznavanje literature (uvajanje v znamenita cerkvenoglasbena dela). Uprava zgodovinske cerkvene glasbe za praktično porabo. Vaje v dirigiranju. Splošen nauk o kompoziciji (oblikoslovje in instrumentacija). Oblike liturgičnih cerkvenih kompozicij: vokalne kompozicije (a capella in s spremljevanjem instrumentov), kompozicije za orgle. Cerkevno orglanje (2. tečaj) s posebnim ozirom na prosto improvizacijo. Igranje iz partitur. Pouk v klavirju in violini (po potrebi).

Če bo zadosti slušateljev, se uvedejo tudi posebna predavanja in prosti kurzi o cerkvenem stavbarstvu, o zgodovinskem razvoju liturgičnih knjig (Missale, Graduale, brevir, Rituale i. dr.), o zgodovini cerkvene pesmi, glasbena paleografija (nevme, menzuralna notacija, orgelska tabulatura), prebiranje izbranih starejših pisav za tiste, ki so o tem že kaj študirali.

Tudi so v načrtu izleti (ekskurzije) na kraje, kjer se cerkevna glasba posebno goji.

V posamnih slučajih se more obiskovanje posamnih predmetov dovoliti tudi eksternistom.

(Konec prih.)

Nove orgle.

Dvojne nove orgle na vzhodnjem Dolenjskem.

1. Orgle v župni cerkvi šentjernejski.

Dispozicija:

- I. Manual: 1. Principal 8' piščali v prospektu iz 87°/_o angleškega čina.
 2. Burdon 16'. 6. Votla flavta 8'.
 3. Gamba 8'. 7. Oktava 4'.
 4. Harmonična flavta 8'. 8. Korneta mikstura 2²/₃ } zvezani, vseskozi
 5. Dolce 8'. 9. Dubleta 2²/₃ in 2'. } 5 zvočni.

II. Manual:

Pedal:

10. Violinski principal 8'. 17. Subbas 16', pokrit.
 11. Salicional 8'. 18. Violonbas 16', odkrit.
 12. Burdonček 8'. 19. Burdonbas 16' prenešen iz I. man. št. 2.
 13. Eolina 8'. } samostojna, pa po Gorši. 20. Čelo 8' prenešen iz I. man. št. 3.
 14. Vox coelestis 8', / čevem načinu vibrirajoča. 21. Oktavní bas 8', odkrit.
 15. Fugara 4'.
 16. Flavto traverso 4'.

Zveze:

Zbiralniki: (pod I. man.)

1. Manual II. k I. 1. Piano.
 2. Pedal k I. 2. Mezzoforte.
 3. Pedal k II. 3. Forte.
 4. Suboktavna zveza II. k I. 4. Tutti.
 5. Superoktavna zveza II. k I. 5. Prosta zveza.
 6. Superoktavna zveza v II. 6. Avtomatična pedalna mena.
 (Vsa ta registracija priročna na II. man.) 7. Cresc. in decrescendni stopalnik pri pedalni klaviaturi.

Obseg orgel v man. od C = g^{'''}, za moderne orgl. skladbe neobhodno potrebno.

Pritisk zraka 85°. Omara nova, v renesančnem ital. slogu, okusno pozlačena, cerkvi harmonujoča.

Pedal 27 tust, zaokrožen, praktičen. Meh na dva zajemalca v omari, z dvema stopaloma, praktično. Igralnik spredaj.

2. Orgle v župni cerkvi na Raki.

Dispozicija:

I. Manual:

II. Manual:

1. Principal 8'. 12. Flavtni principal 8'.
 2. Burdon 16'. 13. Salicional 8'.
 3. Gamba 8'. 14. Liebl. gedackt 8'.
 4. Grossgedackt 8'. 15. Eolina 8', (kot tremolo iz
 5. Gemshorn 8'. 16. Vox coelestis 8' Eoline.)
 6. Flavto amabile 8'. 17. Violinski principal 4'.
 7. Dolce 8'. 18. Flavto traverso 4'.
 8. Votla flavta 4'.
 9. Oktava 4'.
 10. Mikstura 2²/₃.
 11. Oktava 2' (pomaga s 54. piščali miksturi).

Zveze:

Pedal:

Zbiralniki: (pod I. man.)

1. Manual II. k I. 1. Piano.
 2. Pedal k I. 2. Mezzoforte.
 3. Pedal k II. 3. Forte.
 4. Sub. okt. II. k I. 4. Tutti.
 5. Super. okt. II. k I. 5. Sprožnik.
 (Vsa ta registracija nad II. manualom.) 6. Avtomatična pedalna mena.

Orgle so postavljene v tri stare baročne omare, bogato pozlačene, bi rekel iz jelkno-brastovega lesa. V desni I. man., v levi II. man., v zadnji št. 10. in 8. iz I. man. Pedal v posebni iz cerkve nevidni omari. Meh v levem stolpcu od organista na dva zajemalca in dve stopali. Igralnik sredi treh omar. Obseg orgel v manualu in pedalu navaden. Izpeljava čevi v 4 omare skrajno komplicirana, pa fino izpeljana.

Dvoje izmed največjih župnij, prekrasne vzhodnje Dolenjske, imata ob enem tudi dvoje krasnih, mogočnih, v najmodernejšem pnevmatičnem slogu izvršenih orgel, katere je pristihi med najboljše na Kranjskem. Postavila je obedvoje: firma „Brata Mayer, orglarska mojstra v Feldkirchu na Predarliskem, na Raki kot 160, in v Št. Jerneju kot 163. delo. Obedvoje orgle so izvršene dosledno po pogodbah, Les v lesenih piščalah impregniran in zdrav; cinaste kot iz stekla vliete. Intonacija povsem enakomerna, značaj posameznih spremenov izborno pogodben. Prevladuje milina spremenov, mikstura pa ne prebješčuje jedra 8' spremenov, kar je posebno hvalevredno. Pedal zaokrožen, možat, pa ne robot. Pnevmatika deluje izborno. Posebno praktična je pri obedveh orglah „avtomatična pedalna mena“. Če je odprt, kar sam kombinira pravo moč pedalovo k igri, in če se pleno igra, da II. manualu primerno moč, kar je neprecenljive važnosti, kar vsak izkušen organist razume. Pri št. jernejskih je tudi „Schweller“ fino zapostavljen, s kazalnikom. Naj bi bil pri vsakih večjih orglah! Razlike pri izpeljavi in lepoti spremenov pri teh dveh orglah ni, obedvoje sta mojstrsko dovršeni deli, le da v raški prekrasni rotundi pomaga še izborna akustika; med tem ko je št. jernejska župna cerkev nizka. Obedvoje orgle so pa v plenu dovolj mlačne. Hvala Bogu! tudi na tem umetniškem polju koraka Dolenjska orjaškim korakom v moderno dobo. Že imamo prelepo število novih imenitnih orgel, lepo umetno petje in orglanje odneva po krasni Dolenjski, in na to smo ponosni.

Ign. Hladnik,

kapiteljski organist v Novem mestu.

V vikarijski cerkvi pri Sv. Tomažu na Vipavskem.

Gospod Zupan, orglarski mojster v Kamnigoric, je postavil pri Sv. Tomažu nove orgle, svoje 114. delo, z naslednjo dispozicijo:

1.) Principal 8', 2.) Bordun 8', 3.) Gamba 8', 4.) Flauto traverso 4', 5.) Geigenprincipal 4', 6.) Mikstura 2' trojna, 7.) Subbas 16', 8.) Pianobas 16'. — Pedalni in oktavni sklep. Zbiralniki: piano, mezzoforte, forte, tutti.

Orgle imajo en manual.

Karakteristika izpremenov je prav dobra. Posebno principal je krepak in kremenit. Subbas je mogočen in doneč, mikstura bliščeca.

Splošno se mora reči, da so se te orgle gosp. Zupanu zelo posrečile. Omara je okusno napravljena, igralnik je spredaj. Meh je zadostno zgoščen in postavljen na dno orgel.

Cena z vožnjo je: 2800 kron.

Kronberg, dne 13. julija 1910.

Vinko Vodopivec, vikar.

Dopisi.

Bled, dne 30. avgusta 1910. — (Blagoslovljenje novih orgel.) Niso baš redki dopisi, ki dobajajo našemu cerkvenoglasbenemu listu iz svetovnoznanega Bleda. Mnogokrat smo že poročali o raznih naprednih dogodkih pri cerkvenem zboru. A zadnjega dogodka ne smemo zamolčati. Vreden je da ga začrtamo v kroniko cerkvenoglasbenega razvoja.

Odkar se je dvignila iz razvalin stare cerkve sv. Martina na Bledu nova, prekrasna gotska stavba, se je kazalo od dne do dne bolj, da je na novem prostornem cerkvenem koru treba odstraniti stare, majhne in deloma prepelele orgle in zameniti jih z novimi, ki bodo delale čast novi cerkvi in bodo tudi pripravne zdatno podpirati mnogobrojni zbor cerkvenih pevcev in pevk. Za čast božjo tako izredno vneti č. g. svetnik-župnik Janez Oblak je to takoj uvidel in jel marljivo pripravljati se za nabavo gnutnih sredstev za nove orgle. Njegova spretnost in vstrajnost je težave v par letih premagala. Naročil je nove orgle pri domačem mojstru Milavcu v Ljubljani, omaro pa naj bi izvršil c. kr. konservator Vurnik v Radoljci.

Za dispozicijo novih orgel se je posebno trudil nekdanji blejski kaplan Fr. Kimovec in pa prerano umrl predat J. Smrekar. Tako so priprave dozorele. Laansko leto se je napravila pogodba in letos meseca julija in avgusta sta oba mojstra postavila v cerkev svoje delo. Za dan 28. avgusta je bilo določeno slovesno blagoslovljenje. Cerkev in nove orgle in kor so dekleta bogato ozajšale z zelenimi in cvetnimi vencami in lep broj vernikov se je zbral ob določeni uri na pomembno redko slovesnost. Najprej je blagoslovil č. g. kanonik dr. Andrej Karlin ob obilni asistenci nove orgle. Nato je vernikom z lece v navdušeni besedi razpravljaval o namenu orgel za cerkveno službo božjo in za verno ljudstvo. Omenjal je, kolika čast je za posamezne člane pevskega zbora, da smejo sodelovati pri cerkvenem zboru, ki se v slovesni službi božji strne z mašnikom in oltarjem v jedno celoto. Pobožno, slovesno petje pri službi božji je živa, slovesna molitev, ki prodira naravnost pred prestol božji. Pri slovesni sv. maši je domači pevski zbor pod vodstvom g. Fr. Kimovca pel njegovo mašo in hon. Ss. Cordis. Introitus je bil koralen. Graduale Os justi (komp. Fr. Kimovec). Ofertorij so recitirali, potem pa še dodali slovesni Aiblingerjev: Jubilate Deo. Communio so zopet recitirali. Orgljanje med službo božjo je oskrbel naš slavnoznaní umetnik prof. A. Foerster iz Ljubljane. Ne rečem preveč, ako opomnim, da je bil kor izborno naštudiran in da je vsled tega petje v tehničnem oziru ugajalo tudi najfinjšim ušesom. O igri na orglah pa ne gubimo nobene besede, ker je sploh znano, da je g. Foerster na orglah umetnik in mu ga zlasti v prostem preludiranju ni para daleč na okrog. Temu poročilu bi dostavil le še cno besedo, željo namreč, da se i v bodočeh ohrani pevski zbor na tej višini, na kateri se je ta dan pokazal.

Ker pravkar biva na Bledu mnogo tujcev v letovišču, je umevno, da je č. g. župnik hotel tudi tem dati priliko, da čujejo nove orgle in zmožnost pevskega zbora. V to svrhu je bil naznanjen ob 4. uri popoldne cerkveni koncert z nastopnim sporedom: 1. Kistler: Slavnostna predigra v D-duru; 2. Kimovec: Nove orgle, zbor; 3. Musil: Fugeta po Hmielečkoví temi; 4. Graduale, zbor; 5. Canestrari: Allegretto festoso v A-duru; 6. P. Hugolin Sattner: 8 cveticami te venčamo, zbor z orglami; 7. Guilmant: Komunija. Trio za dva manuala in pedal; 8. Kimovec: Psalm 150., zbor; 9. Springer: Poigra o temi „Salve Regina“; 10. Aiblinger: Jubilate Deo, zbor; 11. Foerster: Tantum ergo v B-duru s slovesnim blagoslovom. — Točke za orgle je izvajal č. g. stolni kapelnik Stanko Premrl, pevske točke pa so izvršili peveci in pevke domačega zbora. Med posameznimi intervali pa je prosto preludiral blag. g. A. Foerster in tako pokazal občinstvu, ki se ga je mnogo zbralo v cerkvi, moč in blagolglasnost posameznih registrov. Vse se je zvršilo v najlepšem redu in na občno zadovoljnost, vse je občudovalo lepih orgel primerno sestavo in zunanjo obliko. (Strokovno oceno orgel prinese naš list v prihodnji številki. Ured.) Končno bi le izrazili željo, naj bi nove orgle našle vedno spretnih organistov in naj bi pevski zbor ostal vedno vsaj na tej višini.

—r—

Gorica. — (Bogoslovje.) Prečastiti g. urednik! Prosim, dovolite mi tudi letos nekoliko prostorčka v Vašem cejnem listu, da opišem v kratkih besedah delovanje pevskega zbora goriških bogoslovcev v prošlem šol. letu.

Poprej pa moram še z veseljem javiti, da so se razmere glede pevskega poduka in petja sploh od lani izdatno izboljšale. Če povem, da smo dobili za pevski poduk novega učitelja v osebi preč. g. Kokošarja, je s tem dovolj povedano. — Z radostjo, morem reči, je prihajal med nas dvakrat na teden, nas učil in navduševal za vzvišeno lepoto greg. korala in to v dveh oddelkih. V I. oddelku je delil Prečastiti elementarni poduk korala in sploh pevskih vaj za manj muzikalčno poslušne in izvežbane; v II. pa se je predelalo: Officium hebdomadae sanctae, Offe. in die Nativitatis D. N. J. C., Offe. defunctorum in končno različne mašne in druge napeve . . . Koncem leta pa je sledil iz vsega tega — examen.

Nadalje se ni strašil velikodušni gospod, žrtvovati urico na teden s tem, da je deseterico bogoslovcev podučeval v nauku harmonije. Ti naj bi pozneje v pastirstvu nekako nadomeščali orglarsko šolo, (ker ustanovitev orgl. šole na Goriškem je nemogoča) podučevaje kmoečke mladeniče-organiste o elementarno bistvenih pravilih harmonije. Dal Bog, da bi se ti poizkusí, ki so sedaj le še pia desideria, uresničili, da bi preč. g. Kokošar-ja trud obrodil obilo sadu! Iskrena mu hvala!

Zraven tega smo imeli letos v akademiji „sv. Karola“ tudi nekaj cerkv. glasbe se tikajočih predavanj. Tako je bog. Fr. Črničoj predaval o splošni zgodovini cerkv. glasbe, o zgodovini cerkv. glasbe pri Slovencih, začelši od II. polovice XV. stol. ven tja do zadnjih pojavov sodobnih glashenikov.¹⁾ — Bogosl. D. Doktorič pa je imel posebno predavanje o življenju in delovanju našega rojaka Jak. Petelin-a (Gallus-a). Po predavanju je zapel zbor slov. bogoslovcev original: „Eccc quommodo moritur justus“.

Kar se tiče delovanja cerkvenega zbora, ne bom ponavljal, kar sem poročal lansko leto; večino istih skladab smo peli i letos. Naj tu naštejem le, kar smo se na novo naučili in isto večkrat izvajali: Ave verum, O sacrum convivium; d. Grossi da Viadana; Panis angelicus, Bani; Vere languores nostros, A. Lotti; Tantum ergo, Jac. Tomadini, Götz, Perosi, G. B. Zavarise, Aug. Ces. Seghizzi; Regina coeli, Aug. Ces. Seghizzi, Jaspers; Alma Redemptoris mater, Alb. Lipp; Lavretanske litanije dvo- in večglasne okolu 15 od različnih skladateljev. Maši smo se le dve naučili: prvo, Cicognani, missa in hon. s. Caeciliae, smo peli štirikrat med letom; druga, troglasna Gruberjeva maša v F-duru pa se je proizvajala koncem šol. leta in o priliki nove sv. maše, katero je pel č. gosp. A. Pisk v semeniški kapeli. Mašni spremeni so bili večinoma — koralni.

Tudi lep, veličasten, tu pa tam še preveč teatraličen Perosi-jev Requiem ni odpadel ob obletnici monsign. dr. Gabrijelčiča.

Pozabiti tudi ne smem na ganljivo petje velikega tedna. Tedaj so odmevali v natlačeno polni stolni cerkvi klasični in v klasičnem duhu zloženi čveteroglasni spevi „Responsorijev“ od različnih skladateljev: Palestrina, Orlando Lasso, J. Handl, Giov. Battista Martini, L. Vittoria, Fr. Nekes, C. Jaspers, Haydn, Fr. Witt, E. Stehle, A. Foerster. Zbor obstoječ iz bogoslovcev in stolnih pevcev je vodil nad vse požrtvovalni marljivi bogoslovec Art. Pinat, sedaj kaplan v Ločniku pri Gorici.

Kakor lani, smo tudi letos meseca maja prepevali naši ljubi Gospej D. M. ljubke pesmice od dičnega skladatelja mons. Fr. Walezynskega.

S tem je moje poročilo končano. Tako smo s pretečenim letom storili precejšen korak naprej in upam, dal Bog i sv. Cecilija, da bi bilo v prihodnje še boljše! **Bogoslovec.**

Djako, 30. junija 1910. Prečastiti gospod urednik! Že dolgo se vam nisem javil, čakal sem, da se kaj več nabere, mislim novega, a priliko mi daje ustoličenje našega novega presv. gosp. škofa dr. Ivana Krapca, koje je bilo na Sv. Petra in Pavla t. j. 29. t. meseca.

Presvetli gospod škof se je pripeljal z velikim spremstvom v torek popoldne ob 4. Na tukajšnjem kolodvoru je bil ob velikanski udeležbi ljudstva navdušeno sprejet in pozdravljen.

Prva njegova pot je bila v župno cerkev; tam se je oblekel v cerkveno obleko in si nadel mitro. „Eccc Sacerdos“ se je v farni cerkvi peval „Molitorjev“ v Es dur za moški zbor. (Knjiga „Lauda Sion,“) Pel so gg. kleriki in koralisti stolne cerkve. Potem je šla procesija v katedralo, kjer se je pel Hallerjev „Te Deum“ za mešan zbor opus 1. z orkestrom in spremljavo orgel. Potem se je pela koralna antifona o sv. Petru: „Tu es pastor ovium“ z verzikulom. Na večer je bila velikanska bakljada na čast škofu, tor je pel zbor duhovne mladeži s koralisti i Hrv. pjev. društvo: „Preradović“ skupaj: „Hrvatom“ od Vilko Novaka in „Ljepa naša domovina“. Drugi dan na Petrovo pri vhodu presv. g. škofa se je pel Höllzel-ov „Eccc Sacerdos“ za mešan zbor z orkestrom; je sicer lepo melodiozen ali cerkven — nič!

Maša je bila Kempsterjeva v D. op. 9. z orkestrom. Kaka je ta maša, je vam preč. g. urednik že poznato, ker se je že veliko o njej pisalo v Cerkv. Glasbeniku.

Ofertorij: „Tu es Petrus“: od Nikel-na v D duru, s spremljavo orgel, je krasen in strogo cerkven in tudi za mešan zbor. Ta dan je bil tudi naš zbor pomnožen za dva basa in štiri soprane, tako da je štel zbor sedem sopranov, tri alte, dva tenora in štiri base; čudno razdeljeno. Orkester je bil povsod premočen, tako da je zbor skoro zadušil. Sicer se je maša i drugo vrlo dobro obneslo, le žal, da ni bilo vse v duhu cerkvenem i po predpisih liturgičnih. Introitus, graduale i komunio se ni pel, ker tako daleč še nismo prišli, ali upam da, kakor gre vse počasi na boljše, da se boe i to sčasoma doseglo.

¹⁾ Za ta referat se Cerkv. Glasbenik toplo priporoča. (Uredn.)

Vsa ta izvanredna velika slava se je v najlepšem redu zaključila. Ljudstva je bilo toliko, da se je vse trlo pred cerkvijo in v cerkvi — sodi se nad 13.000 oseb. Od škofov je bil navzoč le posvečeni presv. g. Šarič iz Sarajeva.

Dalo bi se še veliko pisati o tej slavnosti ali to ni več za cerkveni list, ampak za časopis. Sem že itak odveč obširno pisal, pa prosim g. urednika naj mi oprostí, bodem drugič ostal bolj pri cerkveni pesni. Upam da se z novim g. presv. škotom ponovi i okrepi tudi naš stolni zbor in da mu bo kazal pravi pot cerkvenega liturgičnega zakona. V to svrhu mu pisec teh vrstic kliče iz dna srca:

Dobro došel!

Ad multos annos!

Studenčan.

Iz odbora Cecilijinega društva v Ljubljani.

Odbor Cee. društva je imel 11. sept. 1910 redno sejo, kateri so prisostvovali: predsednik kanonik dr. Karlin, podpredsednik konz. svetnik p. Hug. Sattner, blagajnik kancelar Steska in odborniki: Ferjančič, Janež in Premrl.

1. Vršil se je razgovor o orglarski šoli in sicer o njeni preselitvi v Alojzijevišče, ki so v njem presvetli gospod knez in škof ponudili Cee. društvu za šolo potrebne prostore. Odbor je z radostjo in hvaležnostjo vzel na znanje jako dobrodošlo in veleugodno poudbo in sklenil po deputaciji treh odbornikov (p. Hugolina, Steske in Premrla) Presvetlemu najiskreneje se zahvaliti za premilostno društvu kot takemu in še posebej orglarski šoli izkazano veliko dobroto. Obenem je odbor istim trem odbornikom poveril nalog, poskrbeti vse potrebno glede adaptacije orglarski šoli primernih alojzijeviških prostorov.

2. Vodja orglarske šole Premrl omenja, da pogreša v šoli statutov, ki bi po njih bilo mogoče stalno se ravnati učiteljem in učencem, in prosi, da bi se čim preje sestavila tozadavna pravila. Predsednik dr. Karlin predlaga, naj učitelja orgl. šole Premrl in Ferjančič sestavita podroben načrt pravil, ki naj potem cirkulira okrog vseh odbornikov, da si ga vsakrteri lahko natančno ogleda in se pozneje v seji o njem izrazi. Pravila naj bi se po odobritvi od odbora natisnila najprej v „Cerkv. Glasbeniku“ in potem še v posebnih izvodih. Predlog je bil soglasno sprejet.

Razne reči.

— Urednika našega lista in prilog sta se naselila pretečeni mesec: Pred škofijo št. 12. Odtod pa se je preselil prejšnji urednik prilog blag. g. prof. Anton Foerster, ki sedaj staneje na Rimski cesti št. 12.

— Spričevalo usposobljenosti za orglarsko šolo je dobil 12. sept. t. l. abiturient Mihael Bregant iz Gorij.

— V orglarsko šolo Cee. društva je bilo pri vsprejemnih izpitih 12. sept. t. l. sprejetih trinajst novih učencev. Ti so: Biščak Štefan iz Košane, Gomišček Izidor iz Deskel na Goriškem, Janžekovič Ivan iz Radovice, Jelnikar Francišek iz Jančega, Jobst Anton iz Brda pri Šmohorju na Koroškem, Kovač Pavel iz Št. Janža, Marolt Francišek iz Malih Lipljen pri Turjaku, Margon Albin iz Vremskega Britofa, Mikolič Ivan iz Želmelej, Perné Alojzij iz Šenturske gore, Tinta Andrej iz Deskel na Goriškem, Traunte Anton iz Bučke in Završ Ignacij iz Dola pri Litiji.

— P. Angelikove obhajilne pesmi se ravnokar dotiskujejo in izidejo kmalu v partituri kakor tudi v glasovih.

— Hrvaško Cecilijino društvo je imelo 24. avgusta t. l. v Zagrebu sestanek, ki je obstajal iz zborovanja, malega cerkvenoglasbenega tečaja in svečanega koncerta.

— † Dr. Fr. Ks. Haberl. — Dne 5. sept. je umrl v Regensburgu predsednik Cecilijinega društva, prelat dr. F. Ks. Haberl, po vesoljnem svetu znan po svoji knjižnici „Magister

choralis". Rojen 12. aprila 1840 v Westen na nižjem Bavarskem, se je pojavil na glasbenem polju najprej v seminarjih Pasavskih, od l. 1867.—70. v Animi v Rham, od l. 1871.—82. kot stolni kapelnik v Regensburgu. Leta 1874. je ondi ustanovil svetovnoznano cerkvenoglasbeno šolo, iz katere je izšlo že mnogo izbornih skladateljev, n. pr. Perosi, Filke, Goller. Leta 1899. je bil izvoljen predsednikom Cecilijinega društva in je je vodil do svoje smrti. Urejeval je glasben list „Musica sacra“ trinštirideset let, po Wittovi smrti tudi „Flieg. Blätter“. Največje njegovo delo pa je izdaja Palestrinovih del; izšla je v 33 zvezkih, 24 jih je uredil in izdal Haberl sam. Neizmerne so zasluge, ki si jih je pridobil Haberl na cerkvenoglasbenem polju. *poleg dr. Witta se ho vedno blestelo tudi ime dr. Haberla. R. L. P.*

Oglasnik.

Ant. Foerster: Cantica sacra. I. del. (Cerkvena pesmarica za moški ali ženski četvero-glasni zbor.) — Z malimi izpremembami v glasbenem repertoaru in z vseskozi izboljšanim besedilom je izšla drugič ta jako praktična in vsega priporočila vredna zbirka. Dobiva se v Kat. Bukvarni v Ljubljani. Cena K 2-40.

Alojzij Mihelčič: 2 Tantum ergo in Genitorii za dva glasa z orglami. — Založila in prodaja „Dekliška Marijina družba v Melliki“. Cena 40 vin. — Dve preprosti in lahki skladbi, ki bosta šibkejšim zborom dobrodošli.

Joh. Diebold: Orgelstücke, op. 54 C. Založil Friderik Pustet v Regensburgu. — Diebold, kraljevi glasbeni ravnatelj in nadškoofjski orgelski nadzornik v Friburgu (Breisgau) je s pomočjo raznih priznanih veščakov izdal že precej krasnih orgelskih zbirk. Ravnokar oglašena zbirka je izšla kot tretji del zbirke „Der katholische Organist in Hochaut, Requiem und Vesper“. Prinaša 18 poiger zloženih večinoma na tema „Ite missa est“ ozir. „Benedicamus Domino“, 22 na razne liturgične speve naslanjajočih se prediger, veliko število verzetov h psalmovim tonom in h Magnificatu in končno še celo vrsto pred- in poiger h štirim znanim marijanskim antifonam. Zbirka undi obilo izvrstnega materiala predvsem za razna liturgična opravila: (lat. maša, večpere i. t. d.); pa tudi za študij je dobra in pripravna. Klasične skladbe se menjavajo z modernimi, diatonične s hromatičnimi. Med sotrudniki je zastopan tudi naš Foerster. Izmed ostalih imenujem le nekatere: Latzelsberger, Sychra, Bonvin, Goller, Boschetti, Quadflieg, Griesbacher, Schönmam, Springer.

Mgr. Waleczynski: Requiem aeternam dona eis Domine. XX. praecudia fnebria organo vel harmonio pulsanda. Op. 105. Sumptibus auctoris. Cena: ? — Album obsega 20 lahkih preludijev, katere je spisal auctor v spomin svojih rajnih starišev. — Vsebina prediger je vzeta deloma iz oficija in maše za mrtve po petrogradski pesmarici (iz XVI. stol.), deloma iz najstarejših poljskih popevk. Z malenkostnimi izjemami, ki bi potrebovale še tu pa tam nekoliko pite, je delo precej izvorno in jako duhovito, katero se da uživati! — Zatorej organisti in vsi drugi, ki se zanimajo za muzikalične novosti, sezite po tej zbirki!

F. Č.

Listnica uredništva.

Č. g. J. K. v T. — Vi mislite, da je g. dopisnik iz Zapog v zadnjem dopisu gledé na Asperges šel predaleč. Mi nismo tega mnenja. Opiramo se pri tem na Euchiridion liturgicum comp. J. Erker (1910), kjer na strani 304 dobesedno pravi: „In ecclesiis minoribus, in quibus Missa parochialis cantari non solet, aspersione aquae benedictae fieri potest legendo ea, quae in aliis ecclesiis cantantur“. S tem je, upamo, ta stvar vsestransko pojasnjena.

Današnjemu listu je pridejana 9. štev. prilog.

Odgovorni urednik lista **dr. Andrej Karlin**. — Odgovorni urednik glasb. priloge **Stanko Premrl**.
Zalaga Cecilijino društvo. — Tiska Zadrúžna tiskarna v Ljubljani.